

Список використаних джерел

1. Руженський М. М. Працевлаштування як форма соціального захисту населення / М. М. Руженський // Ринок праці та зайнятість населення. – 2023. – № 2. – С. 8–11.

Тимченко Олександр Артемович,

здобувач другого рівня вищої освіти,
під науковим керівництвом канд-ки. соціол. наук, доцента Шанідзе Н. О.,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРИ СТУДЕНТА

DIGITAL TECHNOLOGIES AS A FACTOR IN FORMING A STUDENT'S CAREER

У сучасному світі цифрові технології проникають у всі сфери життя, включно з освітою, працевлаштуванням та розвитком кар'єри. Для студентів цифрові інструменти стають не лише засобом навчання, а й потужним ресурсом для самореалізації, професійного зростання та побудови кар'єрної траєкторії. В умовах цифровізації суспільства важливо усвідомити роль технологій у формуванні навичок, що відповідають вимогам ринку праці. Доступ до онлайн-курсів, платформ для самопрезентації, професійних соціальних мереж, а також можливість працювати дистанційно відкривають нові горизонти для студентів, які прагнуть досягти успіху у своїй сфері.

В умовах стрімкої цифровізації, трансформації ринку праці та появи нових форм зайнятості (фріланс, віддалена робота, гіг-економіка), знання цифрових інструментів та вміння ефективно ними користуватись стає не просто перевагою, а необхідністю. Цифрові технології змінюють традиційні підходи до професійного самовизначення. Завдяки онлайн-платформам, соціальним

мережам та електронному портфолію студенти мають змогу презентувати свої навички, досягнення та проекти широкій аудиторії, в тому числі потенційним роботодавцям. Таким чином, можна сказати, що дослідження ролі цифрових технологій у формуванні кар'єри студента є вкрай актуальним, адже дозволяє виявити нові підходи до професійного розвитку, адаптації до змін та ефективної самореалізації в умовах сучасного суспільства, де цифрові технології відіграють важливу роль в багатьох провідних сферах суспільства.

Існує доволі багато різноманітних цифрових технологій, які допомагають реалізувати різні цілі для забезпечення побудови більш менш стабільного фундаменту для створення кар'єри студента. Їх першим напрямком є те, що вони спрощують процеси освіти та навчання. Це є дуже важливим аспектом, оскільки вони є однією з найважливіших складових розвитку професійної кар'єри. Робиться це все завдяки спеціалізованим онлайн-курсам, вебінарам та різним інтерактивним платформам. Зазвичай онлайн-курси проводять провідні університети та компанії світу. Наприклад, онлайн-платформа Coursera співпрацює з понад 350 провідними університетами та компаніями, щоб запропонувати гнучке, доступне, професійно орієнтоване онлайн-навчання для людей та організацій по всьому світу. Ця платформа пропонує широкий спектр навчальних можливостей – від практичних проектів і курсів до сертифікатів і дипломів, що дозволяють працевлаштуватися, та програм на здобуття наукового ступеня. Вони охоплюють широкий спектр напрямів: програмування, менеджмент, маркетинг, фінанси, дизайн, аналітика даних тощо. Це дає студентам змогу не тільки поглибити знання в межах своєї спеціальності, але й опанувати суміжні професії або здобути нові навички, які є затребуваними на ринку праці. Вебінари — це ще один важливий інструмент, який дозволяє отримувати актуальну інформацію безпосередньо від практиків, фахівців і представників компаній. Вони сприяють професійній орієнтації, допомагають краще зрозуміти потреби ринку, налагодити перші професійні контакти. У випадку інтерактивних платформ для побудови кар'єри прикладом може виступати LinkedIn Learning. Ця платформа надає пакет послуг, які можна

використовувати безкоштовно цілий місяць. В їх перелік входить отримання рекомендації щодо розвитку критично важливих навичок, необхідних для просування по кар'єрних сходах, на єдиній навчальній платформі, що містить інформацію від найбільшого у світі ринку фахівців; практичні заняття, які включають в себе понад 300 тисяч тестових запитань для закріплення знань, 10 тисяч файлів з вправами для роботи під час проходження курсу, а також віртуальні середовища кодування з використанням GitHub Codespaces.

У цифрову епоху також важливим для пошуку роботи та побудови кар'єри студента є платформи для пошуку роботи. Найбільш популярним прикладом є платформа LinkedIn — це міжнародна соціальна мережа для професіоналів, яка дозволяє створити детальний профіль, що виступає аналогом цифрового резюме. Студенти можуть демонструвати свої навички, сертифікати, досвід волонтерства чи стажування, а також підтримувати контакт з представниками компаній та фахівцями зі своєї галузі. Вона має найбільшу у світі мережу професійних контактів із понад 850 мільйонами учасників у більш ніж 200 країнах і територіях по всьому світу.

Також до технологій можна віднести нові форми зайнятості. Першим з них є фріланс. У сучасній економічній науці інститут фрілансу є мало досліджене явище, а тому і визначень фрілансу існує незначна кількість. Необхідно дати роз'яснення сутності інституту фрілансу: «Фріланс (freelance) – це робота, зміст якої полягає в тому, що деяка особа або фірма для виконання певної задачі наймає собі людину, котра може знаходитися в іншому місті або навіть в іншій країні». В країнах Західної Європи та США фріланс – вільна зайнятість, переважно віддалена поза штатом організації. Самі фрілансери у професійних товариствах сутність поняття фріланса вбачають у наступному: це віддалена робота, при якій не потрібна присутність працівника на робочому місці. Виходячи із поданих вище визначень фрілансу, можна запропонувати визначення, яке буде відповідати характеристикам кожного із них. Фріланс – це вид людської діяльності, представлений у формі самозайнятості, яка виражається у наданні послуг, переважно віддалено, на засадах

короткотермінового договору на певний перелік робіт між замовником та виконавцем, поза штатом організації. А, фріласери, відповідно, - це люди, котрі надають ці послуги. Сьогодні фрілансери – це незалежні висококваліфіковані працівники [1]. Другою з них є віддалена робота. Віддалена робота – це форма організації праці, коли робітник вико-нує всю свою роботу у будь-якому зручному для себе місці, за умови, що місце роботи фіксоване та затверджене роботодавцем. Важливою умовою при віддаленій роботі є те, що працівник повинен дотримуватися всіх своїх обов'язків, що були передбачені у трудовому договорі при влаштуванні на роботу та у трудовому договорі про віддалену роботу. Також виконувати роботу працівник повинен з адреси, що була зазначена у трудовому договорі про віддалену роботу [2]. Останньою з них є гіг-економіка. це економічна система, в якій люди (відомі як гіг-працівники, або гіг-контрактори) займаються фрілансом та/або додатковою зайнятістю. Гіг-економіка складається з працівників, споживачів та корпорацій які організують трудові відносини за допомогою цифрової платформи (мобільний додаток або сайт). Корпорації безпосередньо з'єднують окремих постачальників та споживачів. Замість отримання фіксованих зарплат за місяць, гіг-працівники отримують оплату за виконані окремі виступи.

Також важливим аспектом у будіванні кар'єри студентом є створення цифрового портфоліо. Цифрове портфоліо – це набір інформації, яка демонструє вашу роботу, а також ваші навички, кваліфікацію, досвід і досягнення. Це дає потенційним клієнтам уявлення про ваші здібності та допомагає їм вирішити, чи ви та людина, з якою вони хочуть працювати. Отже, важливо, щоб ваше портфоліо представляло вас у найкращому світлі. Інтерактивне портфоліо, яке дозволяє глядачам взаємодіяти з вашим вмістом, а не просто споживати його, ще краще [3]. Існують зручні платформи для створення цифрових портфоліо, такі як:

- GitHub — для ІТ-спеціалістів;
- Behance, Dribbble — для дизайнерів;

- Google Sites, Notion, Wix, Tilda — для універсальних або особистих сторінок;
- Canva — для візуального оформлення творчих портфоліо.

У висновку можна сказати, що цифрова грамотність – ключова компетенція сучасного студента для конкурентоспроможності на ринку праці. Здійснюється вона завдяки якісному використанню платформ онлайн-освіт, кар’єрних платформ тощо. Вивчення переваг та основ закономірностей функціонування нових форм зайнятості дозволяє студентам легше робити професійний старт для студентів завдяки цифровим технологіям. Завдяки якісному використанню та створенню цифрових портфоліо можна студенту якісно здійснювати кар’єрне просування.

Список використаних джерел

1. Лєскова Л. Ф. Фріланс та його перспективи на українському ринку праці. *Topical Issues of Science and Education : Proceedings of the International Scientific Conference (Warsaw, Poland, July 17, 2017)*. Warsaw : RS Global S. 2017. Vol.3. P. 22 – 25.
2. Ягодзінський С. М., Козинець, А. О. Стратегія удосконалення системи управління персоналом підприємства. *Підприємництво і торгівля*. 2023. №36. С. 44 – 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-36-06> (дата звернення: 19.04.25)
3. Топ 6 безкоштовних розробників онлайн-портфоліо для створення власного інтерактивного дизайнерського портфоліо URL: <https://fliphtml5.com/learning-center/uk/free-online-portfolio-makers/> (дата звернення: 19.04.25)

Ткаченко Максим Олександрович,

здобувач першого рівня вищої освіти,
під науковим керівництвом старшої викладачки Григор’євої С.В.,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна